

Готово су сви медији пренели изјаву тужилаштва за ратне злочине у Београду да је у месту Рудници у близини Рашке откривена масовна гробница са телима Албанаца који су убијени током сукоба на Косову. Агенција BBS на српском језику је своје саопштење почела следећим речима: “Тужилаштво за ратне злочине у Београду је саопштило да је у Рудници крај Рашке откривена масовна гробница са телима, како се верује, око двеста педесет Албанаца убијених током сукоба на Косову крајем деведесетих година”. [\[1\]](#) У саопштењу се даље наводи да је ово “шеста масовна гробница откривена у Србији после 5. октобра 2000. и пада режима Слободана Милошевића. Три су нађене на територији Србије а три на Косову”.

У контексту поменутих изјава, а видећемо убрзо да и наши медији извештавају по истом рецепту, нарочито су индикативна два момента. Наиме, као прво јак је битно то да се “верује” да су у питању тела Албанаца, што по природи ствари упућује на чињеницу да ексхумација тела још увек није обављена управо зато што поменута масовна гробница још увек није ни откривена. Наши као и страни медији своја саопштења заснивају на претпоставкама и наводним изјавама непроверених сведока чији се идентитет заправо нигде и не помиње.

У вези са овим свако ко се само мало запита о целој овој медијској причи може врло лако да примети да постоји огромна контрадикторност у изјавама различитих медија. Док неки попут већ поменутог BBC-ија или РТС-а говоре како је масовна гробница пронађена, други медији, као што је Б92, говоре да постоје само претпоставке да се на тој локацији налази масовна гробница. Ово јасно можемо да видимо уколико само мало анализирамо изјаву РТС-а: „У Рудници код Рашке пронађена гробница са око 250 тела, у којој су највероватније тела Албанаца убијених 1999. године на Косову. То је шеста масовна гробница откривена у Србији после 5. октобра 2000. године”, а одмах затим у следећој реченици стоји: “Тужилаштво за ратне злочине, у сарадњи са Еулексом, открило је локацију на југу Србије за коју се сумња да је масовна гробница у којој је, према сведочењима похрањено 250 тела косовских Албанаца“ изјавио је српски тужилац Владимир Вукчевић.

Сасвим је јасно да речи “пронађена” и “сумња се” не иду заједно у саопштењу једне озбиљне медијске куће. Остаје недоумица да ли је то случајност или нешто што је постало симптоматично када су у питању изјаве овог типа. Очигледно је да неке одговара да се сумње и претпоставке проглашавају за голе чињенице. Сада долазимо до тог другог момента који је заједнички за сва саопштења. Наиме, можда се делић

одговора зашто се сумње и хипотезе проглашавају за чињенице крије у делу изјаве који се готово у потпуности поклапа са већ поменутом изјавом агенције BBC. Наиме и РТС помиње тачно један одређени датум, 5. октобар, као и број откривених масовних гробница који је сада већ достигао цифру од шест. Уз све дужно поштовање према жртвама злочина, стиче се утисак да се медији напросто утркују око тога ко ће пре пренети вест о откривању неке нове гробнице док црна рачуница која се односи на број места у којима су похрањена тела непрестано расте и то све под будним оком страних и домаћих медија.

Осим што се с једне стране инсистира на томе да је гробница откривена, као да су ископавања већ почела, а с друге стране отворено се говори о томе да су у питању сумње које се базирају на изјавама сведока, у вези са изјавама да се на овој локацији налази масовна гробница још једна ствар збуњује. Наиме, на овој локацији налази се зграда предузећа “Космет пут” са прилазним паркингом. Радници који су запослени у овом предузећу не крију да су изненађени информацијом да се испод темеља њихове зграде налази поменуто масовна гробница. [\[2\]](#)

Поставља се питање на који начин је заиста утврђено да се на поменутом месту налази гробница уколико се на тој локацији налази поменуто предузеће? Одговор је дао поменути Вукчевић који се опет, што не представља велико изненађење, позива на изјаве сведока, као и на анализе снимака из ваздуха. Ове анализе су нови моменат у целој причи јер се сада поставља питање како се из ваздуха може утврдити да је то гробница која садржи 250 тела косовских Албанаца?

У Тужилаштву за ратне злочине говоре да се до ових наводних информација дошло захваљујући сарадњи са мисијом Европске уније на Косову. Бруно Векарић је тим поводом изјавио: „Пре две године се тражила та гробница, међутим, у том тренутку она није пронађена. Сада мислимо да имамо праву локацију и учинићемо све да што пре дође до техничке реализације, да се та тела изваде и да се, наравно, уз регуларну процедуру предају њиховим родбинама.” Заменик косовског премијера Рам Манај оценио је да откриће масовне гробнице у Рашкој наводно показује спремност Србије да се открије истина о несталим Албанцима. Он је рекао да је косовска страна имала информације да је тамо закопано од 250 до 400 људи. “Једно званично ископавање урађено је на тој локацији јуна 2007. године, али је копано на погрешном месту.”

У саопштењу тужилаштва се на крају помиње да је тужилаштво, имајући у виду чињеницу да је Еулеск “одредио” место где се налази потенцијална масовна гробница,

Пише: Владимир Јевтић
среда, 26 мај 2010 06:06

истражном судији предложило да изађе на лице места и да обави увиђај и да се, уколико се потврди информација да се ради о масовној гробници, изврши ексхумација, обдукција и идентификација жртава.

Уколико је то тако, морамо поново да поставимо питање зашто званичници тужилаштва у медијима износе тврдње како је гробница већ откривена? Кома то иде у прилог?

Уколико је заиста реч о масовној гробници, онда није потребно да се претпоставке и хипотезе већ унапред проглашавају чињеницом и да се то експлоатише у дневнополитичке сврхе. Неопходно је да се сачекају резултати истраживања на терену и уколико су они потврдни тек тада је потребно да се јавности саопшти истина. Међутим, проблем је у томе што сада готово да се и не говори о томе до ког је степена истрага напредовала тако да се стиче утисак да су медији изгубили интересовање за резултате истраживања поменуте локације. Као да је једино било важно то да се непроверене изјаве прогласе за чињеницу и да се случај затвори као да није битно да ли гробница заиста и постоји. Уосталом, ово је само још једна у низу масовних гробница на територији Србије, док се о несталим Србима на Космету готово и не говори.

[1] http://www.bbc.co.uk/serbian/news/2010/05/100510_kosovomassgrave.shtml

[2] http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2010&mm=05&dd=10&nav_id=430013